

חג שבועות – איגרת מידע לעובדים בארגוני בריאות

שבועות הינו חג יהודי, השני מבין שלושת הרגלים. הוא חל יום לאחר סיום ספירת העומר, בתאריך ו' בסיון. השנה (2016), יחול החג מצאת השבת בתאריך 11 ביוני ועד ליום ראשון, 12 ביוני, בצאת הכוכבים.

רקע כללי

שבועות נחוג עם סיום שבעת השבועות שבהם נספרת ספירת העומר. מועד זה מזוהה עם זמן מתן תורה, בו נערך מעמד הר סיני וניתנו לעם ישראל התורה ועשרת הדיברות שנחקקו על לוחות הברית. מלבד זאת, ביום זה החלה תקופת הבאת הביכורים לבית המקדש. במהלך תקופה זו בימנו, מודה העם לאל על הארץ שניתנה לו. בישובים חקלאיים שונים מתקיימים ביום זה טקסי ביכורים המלווים בתהלוכה של כלים חקלאיים. בליל החג, יש הנוהגים להישאר ערים וללמוד תורה, כשמתוכם (בעיקר קהילות ספרד והחסידיות) יש הלומדים את מה שקרוי 'תיקון ליל שבועות'. בבוקר החג נהוג לקרוא, מלבד קריאת התורה, אף את מגילת רות. מנהגים נוסף האופייניים לחג השבועות הם אכילת מאכלי חלב, וקישוט הבית ובית הכנסת בירק. בירושלים, הולכים רבים לקראת עלות השחר לכותל המערבי כדי להתפלל תפילת שחרית.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **ערב החג:** בשנים שבהן חל החג בימים א'-ו', קיימת הנחייה הלכתית להימנע מבדיקות דם ביום שלפני החג ולכן יש שיימנעו מביצוע בדיקות דם ביום זה ללא צורך רפואי מיידי. השנה חל החג בשבת, שבו ממילא יש הנחיה הלכתית שלא ליטול בדיקות דם אם אין בכך דחיפות.
- **סדר היום:** רבים נוהגים להישאר ערים וללמוד תורה כל הלילה. צפוי שהלומדים יתרכזו רק בבית הכנסת ולא במחלקות האשפוז. לפיכך, יש להיערך בהשארת אורות והותרת הדלתות פתוחות בבית הכנסת של הארגון. יש ארגונים המספקים מיני מאפה ושתייה ללומדים.
- **תרופות וטיפולים:** דין חג השבועות כשבת ואין מניעה מליטול תרופות או מלקבל טיפולים רפואיים המותרים בשבת. בנוסף, היות שהחג חל ביום א', ובצמוד לשבת, מומלץ להדריך את המטופלים, הזקוקים לטיפול רפואי, מספר פעמים בשבוע (דוגמת דיאליזה) להיערך בהתאם.
- **מכשור רפואי חשמלי נטען:** מומלץ להדריך את המטופלים המשתמשים במכשור חשמלי נטען המספיק ליממה (24 שעות), דוגמת מכשירי שמיעה, להיערך ליומיים.
- **פעילויות לילדים:** מומלץ לארגון לארגן בימים שלפני החג פעילויות שמשקפות את אופי החג עבור ילדים המטופלים בארגון, לדוגמה: הכנת סלסלאות ביכורים, קישוט החדרים בירק וכדומה.
- **סוגיות דתיות בטיפול:** מומלץ לארגון לבדוק טרם החג מי הם המקורות הקהילתיים והדתיים הרלוונטיים לפתרון מקרים טיפוליים שיש בהם סתירה בין הטיפול הרפואי לבין התפיסות הדתיות של המטופלים.
- **חפיפה למועדים אחרים:** השנה חל חג השבועות בזמן חודש הרמדאן, מועדי כניסת ויציאת החג, סמוכים למועדי סעודת האפיטר. במידה ובארגון מצויים את חג השבועות, מומלץ על מציאת פיתרון רגיש תרבות לנושא הכיבוד. עוד על הרמדאן ניתן למצוא באיגרת [חודש הרמדאן](http://jicc.org.il/heb/) - [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb/).

המרכז הבין-תרבותי לירושלים מודה לרב צבי פורת, רב ויועץ הלכתי במרכז הרפואי שיבא ובביה"ח אלי"ן על הערותיו ההלכתיות הנזכרות באיגרת זו. תודה לאלו שיעצו בהכנת האיגרת ולצוות מהמרכז הבין-תרבותי: ד"ר חגי אגמון-שניר, ד"ר מיכל שוסטר ואורנה שני.

בכל מקרה, אין לראות בדף זה משום ייעוץ הלכתי או רפואי.

אגרות מידע נוספות לגבי חגים ומועדים בארגוני בריאות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb/) (<http://jicc.org.il/heb/>)